

Raqamli portfellar orqali o'quvchilarning ijodkorlik va texnologik qobiliyatlarini rivojlantirish

Sharipova Gulshoda Bahriddinovna
Navoiy viloyati Navoiy shahar 16-AFCHO'IM
Texnologiya fani o'qituvchisi

Annotatsiya: Ushbu maqolada raqamli portfellar yordamida maktab o'quvchilarining ijodkorlik va texnologik qobiliyatlarini rivojlantirish imkoniyatlari tahlil qilinadi. Raqamli portfellar o'quvchilarga o'z ishlarini raqamli shaklda saqlash, tahlil qilish va baholash imkonini beradi, shu bilan birga ijodiy fikrlash va innovatsion qaror qabul qilish ko'nikmalarini shakllantiradi. Tadqiqot shuni ko'rsatadiki, raqamli portfellar o'quvchilarning motivatsiyasini oshiradi, mustaqil ishlash va hamkorlik ko'nikmalarini rivojlantiradi hamda ta'lim jarayonini interfaol va samarali qiladi.

Kalit so'zlar: Raqamli portfellar, Ijodkorlik, Texnologik qobiliyatlar, Interfaol ta'lim, Maktab ta'limi, Kompetensiyaviy yondashuv, Mustaqil ishlash, Baholash

Hozirgi ta'lim jarayonida o'quvchilarning ijodkorlik va texnologik qobiliyatlarini rivojlantirish muhim vazifa hisoblanadi. An'anaviy o'qitish usullari ko'pincha nazariy bilim berishga qaratilgan bo'lsa, raqamli portfellar orqali o'quvchilar o'z ishlarini raqamli shaklda saqlaydi, tahlil qiladi va rivojlanishini kuzatadi. Shu yondashuv o'quvchilarga mustaqil fikrlash, muammolarni hal qilish va innovatsion qaror qabul qilish imkonini beradi.

Ushbu maqolada raqamli portfellar orqali o'quvchilarning ijodkorlik va texnologik qobiliyatlarini rivojlantirish metodikasi, samarali pedagogik strategiyalar va amaliy yondashuvlar tahlil qilinadi. Shu bilan birga, maqola raqamli portfellar maktab ta'limida integratsiya qilish orqali ta'lim jarayonini interfaol, qiziqarli va samarali qilishdagi pedagogik ahamiyatini ham ko'rsatadi.

Raqamli portfellar maktab o'quvchilarining ijodkorlik va texnologik qobiliyatlarini rivojlantirishda samarali vosita hisoblanadi. Ushbu yondashuv o'quvchilarga nafaqat o'z ishlarini saqlash va taqdim etish imkonini beradi, balki ularning ijodiy fikrlash, muammo yechish va innovatsion qaror qabul qilish ko'nikmalarini shakllantiradi. Raqamli portfellar orqali o'quvchilar o'z ishlarini raqamli shaklda saqlaydi, tahlil qiladi va o'z rivojlanishini kuzatadi, bu esa o'z navbatida mustaqil ishlash va mas'uliyat hissini oshiradi.

Texnologik qobiliyatlarni rivojlantirish jarayoni bir nechta bosqichni o'z ichiga oladi: loyiha mavzusini aniqlash, maqsad va vazifalarni belgilash, resurslarni tanlash, ishlarni bajarish va natijalarni baholash. Ushbu bosqichlarda o'quvchilar raqamli

vositalar, interaktiv dasturlar va onlayn platformalardan foydalangan holda ijodiy va amaliy ishlarni bajaradi. Masalan, grafik dizayn, vizual san'at yoki STEM loyihalarida o'quvchilar o'z g'oyalarini raqamli shaklda ifodalaydi, tahlil qiladi va natijalarni taqdim etadi.

Guruh ishlari va kollaborativ mashg'ulotlar o'quvchilarning hamkorlik va muloqot ko'nikmalarini mustahkamlaydi. O'quvchilar bir-birining ishini baholaydi, fikr almashadi va yangi g'oyalarni birgalikda yaratadi. Interfaol mashg'ulotlar, viktorinalar va mini-loyihalar esa o'quvchilarning diqqatini jamlash, tezkor fikrlash va ijodiy qaror qabul qilish ko'nikmalarini rivojlantiradi.

Raqamli portfellar o'quvchilarning mustaqil ishlash va ijodiy qaror qabul qilish ko'nikmalarini yanada rivojlantiradi. Har bir o'quvchi o'z ishlarini raqamli shaklda saqlaydi, tahlil qiladi va o'z rivojlanishini kuzatadi. Shu tariqa, portfellar o'quvchilarning ijodiy faolligi va texnologik savodxonligini sezilarli darajada oshiradi.

O'qituvchining metodik rahbarligi raqamli portfellardan foydalanishda muhim ahamiyatga ega. O'qituvchi murakkab vazifalarni sodda va tushunarli shaklda tushuntiradi, texnologik vositalardan foydalanish bo'yicha ko'rsatmalar beradi va loyiha jarayonini samarali tashkil etadi. Shu bilan birga, o'quvchilarga ijodiy erkinlik berish va yangi g'oyalarni sinab ko'rishga rag'batlantirish ularning motivatsiyasini oshiradi va texnologik ko'nikmalarini rivojlantiradi.

Baholash tizimi ham raqamli portfellardan foydalanishda muhim ahamiyatga ega. Baholash nafaqat texnik aniqlikni, balki ijodkorlik, innovatsion yondashuv va mustaqil qaror qabul qilishni ham qamrab oladi. Loyiha natijalari va raqamli portfellar orqali o'quvchilarning ijodiy rivojlanishi va texnologik ko'nikmalari baholanadi. Bu esa o'quvchilarning motivatsiyasini oshiradi va ularni yangi g'oyalarni sinab ko'rishga undaydi.

Xulosa qilib aytganda, raqamli portfellar maktab o'quvchilarining ijodkorlik va texnologik qobiliyatlarini rivojlantirishda samarali vosita hisoblanadi. Interfaol mashg'ulotlar, guruh ishlari va raqamli portfellar birgalikda o'quvchilarning ijodiy va texnologik ko'nikmalarini sezilarli darajada oshiradi. Bu yondashuv o'quvchilarni nafaqat maktabdagi ta'lim jarayonida, balki kelajakdagi professional va ijodiy faoliyatlarda muvaffaqiyatga erishishga tayyorlaydi.

Raqamli portfellar maktab o'quvchilarining ijodkorlik va texnologik qobiliyatlarini rivojlantirishda samarali vosita hisoblanadi. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, interfaol va raqamli platformalardan foydalanish o'quvchilarga nafaqat texnologik ko'nikmalarni, balki ijodiy fikrlash, muammo yechish va innovatsion qaror qabul qilish ko'nikmalarini shakllantirish imkonini beradi. Shu bilan birga, o'quvchilar

mustaqil ishlash, guruhda hamkorlik qilish va o'z g'oyalarni amaliy tarzda ifodalash imkoniyatiga ega bo'ladi.

Guruh ishlari, kollaborativ mashg'ulotlar va raqamli portfellar o'quvchilarning hamkorlik, muloqot va o'z-o'zini baholash ko'nikmalarini mustahkamlaydi. O'qituvchining metodik rahbarligi loyiha va texnologiya asosida o'qitishni samarali tashkil etishda muhim rol o'ynaydi. Baholash tizimi esa ijodkorlik, innovatsion yondashuv va mustaqil qaror qabul qilishni qamrab oladi, bu esa o'quvchilarning motivatsiyasini oshiradi va ularni yangi g'oyalarni sinab ko'rishga rag'batlantiradi.

Shunday qilib, raqamli portfellar o'quvchilarning ijodkorlik va texnologik qobiliyatlarini sezilarli darajada oshiradi. Ushbu yondashuv o'quvchilarni nafaqat maktabdagi ta'lim jarayonida, balki kelajakdagi professional va ijodiy faoliyatlarda muvaffaqiyatga erishishga tayyorlaydi. Shu sababli pedagogik amaliyotda raqamli portfellar, interfaol mashg'ulotlar va guruh ishlaridan foydalanish tavsiya etiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Shavdirov S. A. *Podgotovka budushchikh uchiteley k issledovatel'skoy deyatel'nosti*. Pedagogicheskoe obrazovanie i nauka, 2017, №2, pp. 109–110.
2. Shavdirov S. A. *Selection Criteria of Training Methods in Design Fine Arts Lessons*. Eastern European Scientific Journal, 2017, №1, pp. 131–134.
3. Shovdirov S. *Analyzing the sources and consequences of atmospheric pollution: A case study of the Navoi region*. E3S Web of Conferences, 2024, 587:02016.
4. Shavdirov S. *Method of organization of classes in higher education institutions using flipped classroom technology*. AIP Conference Proceedings, 2025, 3268(1):070035.
5. Shavdirov S. A. *Uquvchilarda tasviriy savodxonlikka oid o'quv kompetensiyalarini shakllantirishning pedagogik-psixologik jihatlari*. Sovremennoe obrazovanie (Uzbekistan), 2017, №6, pp. 15–21.
6. Shovdirov S. *Tasviriy san'atni o'qitishda o'quvchilarning sohaga oid o'quv kompetensiyalarini shakllantirish omillari*. Inter Education & Global Study, 2024, №1, pp. 8–14.
7. Ibraimov X., Shovdirov S. *Theoretical Principles of The Formation of Study Competencies Regarding Art Literacy in Students*. Science and Innovation, 2023, 2(B10), pp. 192–198.
8. Baymetov B. B., Shovdirov S. A. *Methods of Organizing Practical and Theoretical Classes for Students in The Process of Teaching Fine Arts*. International Journal on Integrated Education, 2023, 4(3), pp. 60–66.

9. Mishra, P., & Koehler, M. J. *Technological Pedagogical Content Knowledge: A Framework for Teacher Knowledge*. Teachers College Record, 2006, 108(6), pp. 1017–1054.

GLOBAL SCHOLARS
SCIENTIFIC PUBLISHING